

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 22.07.2024. године

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

03.07.2024. године

Одлуком број 1109 Наставно-научног већа Филозофског факултета

Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, образована је комисија за оцену подобности докторанта Јоване Вилимоловић.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен:

- Љубица Кардаљеска-Радојкова, редовни професор, ужа научна област Англистичка лингвистика, Универзитет АУЕ-ФОН, Скопље, Северна Македонија, председник Комисије
- Тамара Јеврић, ванредни професор, ужа научна област Англистичка лингвистика, Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, члан Комисије
- Наташа Бакић-Мирић, редовни професор, ужа научна област Англистичка лингвистика, Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, ментор - члан

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Име и презиме: Јована Вилимоловић

Датум рођења: 28.01.1983. године

Адреса: Косовска Митровица, Чика Јовина 28/18

E-mail адреса: jovanavilimonovic1@gmail.com

Образовање:

Од 2015. године до данас - Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Катедра за енглески језик и књижевност; Докторске студије језика и књижевности

Од 2005. до 2009. године - Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Катедра за енглески језик и књижевност; Звање: Професор енглеског језика и књижевности

Радно искуство:

Од 2012. године до данас - Наставник енглеског језика; Висока техничка школа струковних студија у Звечану (2019. године преименована у Академија струковних студија косовско метохијска – Одсек Звечан)

Додатно ангажовање:

Од 2023. године до данас - Шеф катедре за општеобразовне предмете; Академија струковних студија косовско метохијска – Одсек Звечан

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Вилимоловић, Ј., Бакић Мирић, Н. (2024). Утицај стереотипа на интеркултуралну комуникацију. *Зборник радова*

Jović, S., Arsić, N., Vilimonović, J. & Petković, D. (2016). Thermal sensetion by soft computing methodology. *Journal of Thermal Biology*, 63 (B): 106-108. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jtherbio.2016.07.005> (M22; IF. 2.7)

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Јована Вилимоловић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Наташа Бакић-Мирић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Катедра за енглески језик и књижевност.

Библиографија ментора са најмање 5 (пет) јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Бакић-Мирић, Н., Јеврић, Т., Ратковић-Стевовић, Ј. (2023). Интеркултурални приступ подучавању енглеског језика: предности и изазови. *Зборник радова Филозофског факултета*, 53(2): 97-112.
2. Бакић-Мирић, Н., Јанковић, А. и Стојковић, Н. (2022). Популарна култура и интеркултурална комуникација: глас и ехо. *Зборник радова Филозофског факултета*, 52(2):13-28; DOI: 10.5937/zrffp52-33920
3. Bakić-Mirić, N. (2022). From second language learners to intercultural citizens: Building intercultural competence in the English language classroom. In Junichi Toyota, Ian Richards & Borko Kovačević (eds.) *Second language learning and cultural acquisition: New perspectives*. str. 80-91. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing. ISBN (10): 1-5275-8676-6 ISBN (13): 978-1-5275-8676-5.
4. Bakić-Mirić, N. (2019). *Intercultural Communicative Competence and English Language Teaching at Post-Secondary Level: A Practical Approach*. Kosovska Mitrovica:Filozofski fakultet Univerziteta u Prištini
5. Bakić-Mirić, N. (2012) *An Integrated Approach to Intercultural Communication*. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing; ISBN (10): 1-4438-3524-2; ISBN (13): 978-1-4438-3524-2 British Library Cataloguing in Publication Data

Комисија сматра да проф. др Наташа Бакић-Мирић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Филолошке науке, Англистичка лингвистика

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. Формулације назива дисертације

Комисија закључује да је радни назив дисертације Улога интеркултуралне комуникације у настави енглеског језика струке: анализа потреба студената стручних студија прикладан и да добро препрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. Предмета (проблема) истраживања

Опис теме: Предмет истраживања јесте значај интеркултуралног приступа и метода у процесу усвајања енглеског језика струке, односно могућност унапређења и осавремењивања наставе енглеског језика увођењем у план и програм метода, материјала и садржаја који су подједнако усредсређени и на језик и на културу. Увођењем овог приступа у наставу енглеског језика, студентима се омогућава да паралелно са усвајањем лингвистичких вештина развију и ставове и свест о другим културама, науче да поштују различитост саговорника из других култура и науче да превазиђу предрасуде и стереотипе, који могу бити инхибирајући фактор у комуникацији, пословној сарадњи и професионалном усавршавању. Такође, интеркултурални приступ инсистира на проучавању властите културе и омогућава студентима да истакну важност сопствене традиције, обичаја, вредности и погледа на свет. Овим истраживањем биће обухваћена и

разматрања како проучавање изворне (српске) културе, поред циљне (англосаксонке) културе, као и персонализовање наставних задатака могу довести до веће мотивисаности студената за учење енглеског језика. Истраживањем ћемо настојати да прецизно и јасно дефинишемо да ли је за успешну комуникацију и потпуно овладавање језиком струке заједно са лингвистичким вештинама неопходно познавање различитих културних образца где ћемо се осврнути на Холова, Хофтедова, Тромпенарсова, Бајрамова и др. истраживања као и на културне моделе „леденог брега“, „главице лука“ и др. Истраживањем ће се испитивати могућност како припремити наставнике енглеског језика за доношење и спровођење адекватних друштвено-културних педагошких одлука, у нади да интеркултурални приступ може допринети да се ове одлуке успешно преведу у микроконтекст ученице и у наставу енглеског језика. Истраживањем ће бити обухвачена и могућност увођења наставних метода, стратегија, техника извођења наставе, материјала, извора и активности којима се може остварити развој интеркултуралне комуникативне компетенције у настави енглеског језика струке.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 69 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. Bakić-Mirić, N. (2012). *An Integrated Approach to Intercultural Communication*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
2. Bakić-Mirić, N. (2019). *Intercultural Communicative Competence and English Language Teaching at Post-Secondary Level: A Practical Approach*. Kosovska Mitrovica:Filozofski fakultet Univerziteta u Prištini.
3. Byram, M. (2020). *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Revisited*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
4. Corbett, J. (2003). *An Intercultural Approach in English Language Teaching*. Great Britain: Cromwell Press.
5. Fantini, A.E. (2012) Language: an essential component of intercultural communicative competence IN: Jackson, J. (ed.) The Routledge Handbook of Language and Intercultural Communication. Abingdon: Routledge.
6. Hutchinson, T., Waters, A. (2009). *English for Specific Purposes*. Cambridge. Cambridge University Press.
7. Игњачевић, А. (2012).*Страни језик у функцији струке: настава и учење*. Универзитет у Београду. Филозофски факултет.
8. Jackson, J. (2020). *Introducing Teaching Language and Intercultural Communication*.London – New York: Routledge.
9. Jandt, F. E. (2021). An Introduction to Intercultural Communication: Identities in the Global Community. Thousand Oaks, CA: SAGE.
10. Kramsch, C. (2013). Culture in Foreign Language Teaching. Iranian Journal of Language Teaching Research, 57-58.
11. Kramsch, C. (1999). *Language and Culture (Oxford Introduction to Language Study)*.Oxford: Oxford University Press.
12. Liddicoat, A. J. & Scarvino, A. (2013). *Intercultural Teaching and Learning*. Chichester:WileyBlackwell.
13. Liddicoat, A. J., Parademetre, L., Scarino, A., Kohler, M. (2003). *Intercultural Language Learning*, Canberra:DEST.
14. Martin, J. N. & Nakayama, T. C. (2018). *Intercultural Communication in Contexts*. NewYork: McGraw Hill Education.
15. Richards, J. C., Rodgers, T.S. (2007). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge. Cambridge University Press.
16. Samovar, L. A., Porter, R. E., McDaniel, E. R., Roy, C. S. (2017). *Communication Between Cultures*. Boston: Cengage Learning.
17. Sapir, E. (2002). *The Psychology of Culture: A Course of Lectures*. Berlin: De Gruyter Mouton.
18. Sapir, E. (2008). *The Collected Works of Edward Sapir*. Berlin: Mouton de Gruyter.
19. Sorrells, K. (2021). *Intercultural Communication: Globalization and Social Justice*. Los Angeles: SAGE.
20. Ting-Toomey, S. & Chung, L. C. (2021). *Understanding Intercultural Communication*,3rd edition. Oxford: Oxford University Press.

4. Циљеви истраживања

Основни циљ овог истраживања је утврђивање позиције и нивоа развијености компетенције интеркултуралне комуникације у настави енглеског језика на Академији струковних студија косовско метохијској. Кроз тест самоперцепције студенти и наставници ће исказивати ставове о афирмисаности (односно занемарености) вежбања, активности и метода чији је циљ да у наставу енглеског језика интегришу интеркултурално образовање, што ће довести до разматрања увођења интеркултуралног приступа у наставу енглеског језика струке.

Секундарни циљеви односе се на утврђивање неопходности и потребе примене интеркултуралног приступа и стратегија у настави енглеског језика струке, поређење ставова студената и наставника након одређеног периода примене иновативног програма језика струке, одређивање компетентности студената струковних студија за развој интеркултуралних комуникационих вештина.

Хипотезе

Основна хипотеза од које се у овом истраживању полази јесте да развој интеркултуралне комуникативне компетенције паралелно са развојем језичких вештина код студената струковних студија директно доприноси побољшању језичких компетенција неопходних за успешну комуникацију у глобалном пословном окружењу и за професионални развој.

Посебне хипотезе

- 1.Студенти струковних студија показују низак степен компетенције интеркултуралне комуникације.
- 2.Изложеност студената интеркултуралном приступу у настави енглеског језика изузетно је значајна јер значење сваке језичке поруке појединца зависи од културног контекста у оквиру којег се тумачи.
- 3.Студенти струковних студија показују низак степен толеранције различитости.
- 4.Изложеност студената настави језика која интегрише интеркултурални приступ доприноси превазилажењу предрасуда и стереотипа у вези са саговорницима из различитих култура.
- 5.Проучавање културе изостаје из наставе енглеског језика струковних студија.
6. Наставници енглеског језика препознају енглески језик као lingua franca и увиђају потребу интегрисања интеркултуралног приступа у наставу језика, али га не спроводе.
- 7 .Наставници енглеског језика не знају стратегије за унапређење компетенције интеркултуралне комуникације и не знају како да интеркултурални приступ имплементирају у наставу енглеског језика.
8. Студенти воле да причају, читају и пишу о обичајима и култури сопствене земље и персонализовање задатака сматрају мотивишућим.

5. Очекивани резултати

Доказати да је развој компетенције интеркултуралне комуникације паралелно са језичким вештинама неопходно за остваривање успешне комуникације у глобалном пословном окружењу и за даљи професионални развој испитаника. Доказати да студенти струковних студија показују низак степен развијености компетенције интеркултуралне комуникације. Доказати да студенти струковних студија поседују неке стереотипе и предрасуде према припадницима других култура, што је инхибирајући фактор у остваривању успешне комуникације на енглеском језику. Доказати да је увођење интеркултуралног приступа у наставу енглеског језика начина да се превазиђу стереотипи и предрасуде. Указати на чињеницу да наставници енглеског језика струковних студија не познају стратегије за имплементацију интеркултуралног приступа у наставу енглеског језика или их препознају, али не примењују, чиме је развоју компетенције интеркултуралне комуникације посвећено мало пажње. Доћи до прецизних података о томе да ли увођењем интеркултуралног приступа у наставу енглеског језика струке можемо додатно мотивисати студенте да унапређују језичке вештине, уче толеранцији, прихвататију различитости, поштовању припадника других култура, стичу знања о другима, али и о себи, јер да би особа упознала и ценила друге културе, мора, пре свега, да познаје своју културу. На основу добијених резултата, доћи до предлога плана и програма који укључује имплементацију интеркултуралног приступа у наставу енглеског језика струке, у циљу побољшања квалитета наставе енглеског језика.

6. План рада

Сажетак (енглески и српски)

Садржај

Увод (мотив и позадина истраживања, савремене тенденције и досадашња истраживања у овој области, предмет, циљ, хипотезе, методологија истраживања, значај теме, очекивани резултати)

1. Настава енглеског језика струке у контексту глобализације и интернационализације високог образовања
 - 1.1. Настава енглеског језика на високим струковним школама у Србији
 - 1.2. Глобализација и енглески језик
 - 1.3. Дистинкција појмова
 - 1.3.1. Енглески језик за посебне намене
 - 1.3.2. Енглески језик као други језик
 - 1.3.3. Енглески језик као страни језик
2. Теорије културе и језика
 - 2.1. Појам културе и језика у контексту интеркултуралне комуникације
 - 2.1.2. Когнитивна теорија културе
 - 2.1.3. Семиотичка теорија културе
 - 2.1.4. Социокултурна теорија (СЦТ)
 - 2.1.5. Социолинвистичка(прагматичка)теорија
 - 2.1.6. Теорија линвистичке релативности
 - 2.1.7. Теорија Хофтедових културолошких димензија
- 2.2. Модели културе у контексту интеркултуралне комуникације
 - 2.2.1. Модел Леденог брега
 - 2.2.2. Модел Главице лука
 - 2.2.3. Модел Руксака
 - 2.2.4. Тромпенарсонов модел националних култура
- 2.3. Појам акултурације и енкултурације
3. Појам интеркултуралне комуникације
 - 3.1. Модели интеркултуралне комуникације
 - 3.1.2. Бајрамов модел (Bugram's model 1997)
 - 3.1.3. Фантинијев модел (Fantini's model 2000)
 - 3.1.4. Бенетов модел (Bennett's model 1993)
 - 3.1.5. Лидикотов модел (Liddicoat's model 2002)
 - 3.1.6. Дирдорфов модел (Deardorff's model 2004)
4. Интеркултурални приступ у настави енглеског језика
 - 4.1. Стратегије увођења интеркултуралног приступа у наставу енглеског језика
 - 4.1.2. Вежбања

- 4.1.3. Методе
- 4.1.4. Материјали
- 4.1.5. Техника
- 5. Истраживачки подаци
 - 5.1. Циљеви, хипотезе, методе, инструменти и узорак
 - 5.2. Закључна разматрања
- 6. Анализа потреба и самоперцепције студената у вези са вештином слушања: Истраживање 1
 - 6.1. Анализа резултата
 - 6.2. Дискусија
 - 6.3. Закључна разматрања
- 7. Истраживање у ученици – Применаиновираног програмајезика струке: Истраживање 2
 - 7.1. Анализа резултата
 - 7.1. Дискусија
 - 7.3. Закључна разматрања
- 8. Квалитативно истраживање – Интервју са наставницимаенглеског језика струке: Истраживање 3
 - 1.1. Анализа резултата
 - 1.2. Дискусија
 - 8.2. Закључна разматрања
- 2. Закључак
- Литература
- Прилоги (Упитници, Транскрипт интервјуа)

7. Методе истраживања

- Квантитативна метода је примењена у првом истраживању. У питању је студија пресека стања (Cross-sectional study) и обухвата студенте Академије струковних студија косовско метохијске, различитих смерова и различитих година студија на различitim одсесцима; Кроз одговоре у упитнику, студенти исказују своје ставове и потребе у вези са развојем интеркултуралне комуникативне компетенције у настави енглеског језика. Представљају се резултати до којих се дошло путем упитника: шта су студенти уочили код себе приликом праћења наставе језика која укључује интеркултурални приступ (методе, технике, материјал), колико често имају прилике да се сусрећу са интеркултуралним садржајем у настави језика, да ли оцењују своју вештину разумевања као задовољавајућу, да ли су способљени за вербалну и невербалну пословну комуникацију на енглеском језику, затим да ли могу да прате стручне текстове на предавањима. Студенти кроз тест самоперцепције исказују степен не/задовољства, мотивације, успешности и потешкоћа на које су наилазили током наставе језика која интегрише интеркултурални приступ. За анализу се користи СПСС програм и дескриптивна статистика: средња вредност, t-тест, фреквентност, корелације између поједињих варијабли.
- Истраживање у ученици (eng. *Action Research*) представљено је у дисертацији као друго истраживање. Спроведено је, такође, међу студентима различитих студијских програма Академије струковних студија косовско метохијске који долазе на студије са различитим нивоом знања енглеског језика. Резултати истраживања у ученици налазе се у одељку Примена иновираног програма језика струке. Описује се које су мане до којих се дошло на основу анализе упитника.

Потом се предлажу измене у постојећем програму, а затим се у наредном семестру имплементира иновирани програм. Након примене, студенти се анкетирају поново како би се увидело да ли програм заиста доводи до већег нивоа разумевања стручног енглеског језика, као и да ли доприноси укупном увећању компетенција (општег и стручног енглеског језика), као и способности да се те компетенције користе у будућој професији.

- Квалитативна метода – интервју са наставницима енглеског језика струке који предају овај предмет на различитим смеровима и одсекима Академије струковних студија косовско метохијске, а испитују се ставови путем постављања питања. Интервјуи се снимају диктафоном. У Прилогу ће бити дат транскрипт интервјуа сваког наставника који је обухваћен истраживањем. Средство интерпретације резултата је тематска анализа.
- Компаративна метода – поређење ставова наставника и студената у вези са развојем интеркултуралне комуникативне компетенције у настави језика струке, те трагање за заједничким и различитим карактеристима како би се утврдиле смернице за креирање новог програма наставе енглеског језика струке који би могао да задовољи потребе како студената тако и наставника. Резултати поређења ставова наставника и студената биће дати у закључним разматрањима.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Јована Вилимоловић

НАПОМЕНА: /

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Јована Вилимоловић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области примењене лингвистике

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Наташа Бакић-Мирић подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Приштини да привременим седиштем у Косовској Митровици да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Јована Вилимоловић и предложене теме докторске дисертације *Улога интеркултуралне комуникације у настави енглеског језика струке: анализа потреба студената струковних студија* а да се за ментора именује др Наташа Бакић-Мирић, редовни професор Филозофског факултета у Косовској Митровици.

ПОТПИСИ ЧЛНОВА КОМИСИЈЕ:

Проф. др Љубица Кардалеска-Радојкова

Проф. др Наташа Бакић-Мирић

Проф. др Тамара Јеврић